

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2023/88/НА-ТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Эрдэнэт хот
2023 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Пүрэвсүрэн
Утас: 70353717 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Хандоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2023.08.24 № 84

танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН ГЭР БҮЛ,
ХҮҮХЭД, ЗАЛУУЧУУДЫН
ХӨГЖЛИЙН ГАЗРЫН
ДАРГА А.НАРАНБОЛД ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйцээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд хүүхэд хөгжил, хамгааллын чиглэлээр 159,795.6 мянган төгрөгийг төсөвлөн 142,036.2 мянган төгрөгийг зарцуулж 88.8%-ийн гүйцэтгэлтэй ажилласан байна.

Аудитын гол асуудал

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар Нэгдсэн үндэсний байгууллагын харьяа агентлаг, Дэлхийн зөн олон улсын байгууллагаас 7,935.0 мянган төгрөг, өөрийн харьяа хүүхдийн зуслан, түрээсийн үйл ажиллагаагаар 48,836.2 мянган төгрөгийн орлогыг хүлээн авч ажилласан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудиторт аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

D:\my doc \alban bichig\2023-A4.doc

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>125,793,643.00</u>	<u>113,465,304.00</u>
33	АВЛАГА	19,994,956.00	15,089,117.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	19,994,956.00	15,089,117.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	105,798,687.00	98,376,187.00
351	Түүхий эд материал	65,003,544.00	61,172,844.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	61,172,844.00	61,172,844.00
35130	Эм боох материал	3,830,700.00	-
354	Хангамжийн материал	40,795,143.00	37,203,343.00
35410	Бичиг хэргийн материал	50,000.00	50,000.00
35420	Аж ахуйн материал	37,585,043.00	36,568,743.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	887,600.00	187,600.00
35460	Хүнсний материал	1,875,500.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	397,000.00	397,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>5,034,677,932.78</u>	<u>5,175,851,602.39</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,034,677,932.78	5,175,851,602.39
392	Биет хөрөнгө	4,775,192,132.78	4,760,845,802.39
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,628,080,762.00	4,704,835,994.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(298,952,117.16)	(375,294,302.44)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	21,500,000.00	21,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,630,208.19)	(12,317,708.15)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	290,683,275.52	274,229,311.52
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(145,359,183.79)	(121,062,006.94)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	142,836,418.00	113,766,538.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(102,614,912.35)	(54,852,464.08)
39209	Зам, гүрийн байгууламж	24,505,693.00	24,505,693.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,177,088.88)	(13,550,996.76)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	261,498,000.00	234,220,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(27,178,505.37)	(15,134,255.76)
393	Биет бус хөрөнгө	259,485,800.00	415,005,800.00
39301	Программ хангамж	2,350,000.00	2,350,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(350,000.00)	(350,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	257,485,800.00	413,005,800.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>5,160,471,575.78</u>	<u>5,289,316,906.39</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>5,160,471,575.78</u>	<u>5,289,316,906.39</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,160,471,575.78	5,289,316,906.39
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,733,807,593.32	1,733,807,593.32
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,731,865,095.37	1,860,710,425.98
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,731,865,095.37	1,731,865,095.37
5122	Тайлант үеийн үр дүн		128,845,330.61
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,694,798,887.09	1,694,798,887.09
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>5,160,471,575.78</u>	<u>5,289,316,906.39</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,203,269,520.00	1,284,903,392.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	802,324,850.00	1,041,253,308.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	389,741,950.00	312,903,508.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	380,213,650.00	311,605,733.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө	380,213,650.00	311,605,733.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал	9,528,300.00	1,297,775.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	412,582,900.00	728,349,800.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	412,582,900.00	728,349,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	400,944,670.00	243,650,084.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	34,184,800.00	56,771,184.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,222,800.00	7,935,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	10,962,000.00	48,836,184.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	366,759,870.00	186,878,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	366,759,870.00	186,878,900.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	954,016,863.36	1,151,152,222.39
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	954,016,863.36	1,151,152,222.39
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	851,716,756.47	999,503,889.18
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	311,665,450.30	409,387,222.91
210101	Үндсэн цалин	229,668,656.21	315,245,462.42
210102	Нэмэгдэл	64,622,472.78	41,041,372.87
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	17,374,321.31	41,284,438.22
210104	Урамшуулал	-	8,665,949.40
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	3,150,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	43,321,865.54	55,121,863.45
210201	Тэтгэврийн даатгал	30,376,356.36	38,807,007.75
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,120,590.10	4,218,811.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,643,608.15	3,224,035.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	649,438.35	812,011.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,531,872.58	8,059,996.79
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,980,646.27	43,824,066.43
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,812,033.58	9,601,298.97
210302	Түлш, халаалт	17,384,831.27	19,149,007.26
210303	Цэвэр, бохир ус	4,796,277.42	7,273,760.20
210304	Байрны түрээс	6,987,504.00	7,800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17,486,357.80	22,842,945.00
210401	Бичиг хэрэг	5,641,520.00	1,854,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,125,000.00	5,155,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,655,200.00	1,717,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,151,107.80	3,876,370.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,913,530.00	10,239,925.00
2105	Нормативт зардал	13,188,642.20	12,872,530.00
210502	Хоол, хүнс	13,188,642.20	12,872,530.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,948,000.00	21,203,640.00
210604	Урсгал засвар	25,948,000.00	21,203,640.00
2107	Томилолт, зочны зардал	208,600.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	208,600.00	1.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	247,989,701.00	252,338,758.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	242,147,591.00	248,253,008.00

210803	Даатгалын үйлчилгээ	165,000.00	138,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100,000.00	84,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	74,510.00	57,850.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,700,000.00	2,404,000.00
210807	Газрын төлбөр	2,802,600.00	1,401,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	156,927,493.36	181,912,863.39
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,154,200.00	11,480,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	143,773,293.36	170,432,063.39
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	102,300,106.89	151,648,334.21
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,407,400.00	62,213,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	62,213,700.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	29,151,553.00	57,152,566.35
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,151,553.00	57,152,566.35
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	70,741,153.89	32,282,066.86
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	70,741,153.89	32,282,066.86
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>249,252,656.64</u>	<u>133,751,169.61</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	333,127,575.66	4,905,840.00
225002	Найдваргүй авлагын алдагдал	-	4,905,839.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(333,127,575.66)	(4,905,840.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(83,874,919.02)</u>	<u>128,845,330.61</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>819,493,411.54</u>	<u>971,999,884.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	412,582,900.00	728,349,800.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	412,582,900.00	728,349,800.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	412,582,900.00	728,349,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		249,479,139.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	377,721,870.00	56,771,184.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,222,800.00	7,935,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	10,962,000.00	48,836,184.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих		186,878,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	366,759,870.00	186,878,900.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	5,965,841.54	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	5,965,841.54	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>811,101,011.53</u>	<u>971,999,884.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	811,101,011.53	977,828,939.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	694,985,904.7	820,351,550.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	311,665,450.29	409,387,222.91
210101	Үндсэн цалин	229,668,656.20	315,245,462.42
210102	Нэмэгдэл	64,622,472.78	41,041,372.87
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	17,374,321.31	41,284,438.22
210104	Урамшуулал	-	8,665,949.40
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	3,150,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	43,321,865.54	55,121,863.45
210201	Тэтгэврийн даатгал	30,376,356.36	38,807,007.75

210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,120,590.10	4,218,811.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,643,608.15	3,224,035.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	649,438.35	812,011.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,531,872.58	8,059,996.79
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,980,646.27	43,824,066.43
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,812,033.58	9,601,298.97
210302	Түлш, халаалт	17,384,831.27	19,149,007.26
210303	Цэвэр, бохир ус	4,796,277.42	7,273,760.20
210304	Байрны түрээс	6,987,504.00	7,800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,457,600.00	17,401,200.00
210401	Бичиг хэрэг	2,925,000.00	1,851,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,125,000.00	4,455,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,655,200.00	1,717,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,185,200.00	2,982,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,567,200.00	6,395,400.00
2105	Нормативт зардал	6,440,000.00	9,594,000.00
210502	Хоол, хүнс	6,440,000.00	9,594,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,617,000.00	21,203,640.00
210604	Урсгал засвар	28,617,000.00	21,203,640.00
2107	Томилолт, зочны зардал	208,600.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	208,600.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	247,989,701.00	252,338,758.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	242,147,591.00	248,253,008.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	165,000.00	138,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100,000.00	84,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	74,510.00	57,850.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,700,000.00	2,404,000.00
210807	Газрын төлбөр	2,802,600.00	1,401,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,154,200.00	11,480,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,154,200.00	11,480,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		157,477,388.21
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,407,400.00	62,213,700.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	5,965,841.54	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	62,213,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,407,400.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	57,152,566.35
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,151,553.00	57,152,566.35
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	67,609,153.89	32,282,066.86
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	67,609,153.89	32,282,066.86
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	8,392,400.00	≡
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	(8,392,400.00)	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	(8,392,400.00)	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	(8,392,400.00)	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)		≡
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,733,807,593.32	1,694,798,887.09	1,843,150,334.97	5,271,756,815.38
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,733,807,593.32	1,694,798,887.09	1,843,150,334.97	5,271,756,815.38
7	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(111,285,239.60)	(111,285,239.60)
8	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,733,807,593.32	1,694,798,887.09	1,731,865,095.37	5,160,471,575.78
1	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,733,807,593.32	1,694,798,887.09	1,731,865,095.37	5,160,471,575.78
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,733,807,593.32	1,694,798,887.09	1,731,865,095.37	5,160,471,575.78
8	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	128,845,330.61	128,845,330.61
9	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,733,807,593.32	1,694,798,887.09	1,860,710,428.98	5,289,316,906.39

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Харьцуулалт
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	728,349,800.00	728,349,800.00		100.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	728,349,800.00	728,349,800.00		100.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	666,136,100.00	608,983,533.65	57,152,566.35	91.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	413,747,700.00	379,770,768.28	33,976,931.72	91.79
210101	Үндсэн цалин	333,378,400.00	294,770,944.14	38,607,455.86	88.42
210102	Нэмэгдэл	65,123,300.00	37,457,852.17	27,665,447.83	57.52
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	15,246,000.00	39,124,438.22	-23,878,438.22	256.62
210104	Урамшуулал		8,417,533.75	-8,417,533.75	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	51,718,500.00	51,059,453.45	659,046.55	98.73
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,867,900.00	35,767,852.20	100,047.80	99.72
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,962,700.00	3,965,226.10	-2,526.10	100.06
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,170,100.00	3,020,968.67	149,131.33	95.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	792,500.00	752,980.08	39,519.92	95.01
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,925,300.00	7,552,426.40	372,873.60	95.30
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	22,713,700.00	21,327,753.92	1,385,946.08	93.90
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,282,900.00	5,536,267.37	-253,367.37	104.80
210302	Түлш, халаалт	13,818,700.00	11,958,045.86	1,860,654.14	86.54
210303	Цэвэр, бохир ус	3,612,100.00	3,833,440.69	-221,340.69	106.13
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,243,800.00	2,785,800.00	458,000.00	85.88
210401	Бичиг хэрэг	651,200.00	651,200.00		100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,228,000.00	770,000.00	458,000.00	62.70

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	682,300.00	682,300.00		100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	682,300.00	682,300.00		100.00
2105	Нормативт зардал				
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,414,000.00	5,414,000.00		100.00
210604	Урсгал засвар	5,414,000.00	5,414,000.00		100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	76,000.00		76,000.00	
210702	Дотоод албан томилолт	76,000.00		76,000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	165,518,600.00	144,921,958.00	20,596,642.00	87.56
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	159,795,600.00	142,036,208.00	17,759,392.00	88.89
210803	Даатгалын үйлчилгээ	138,600.00	138,600.00		100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	84,000.00	84,000.00		100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	73,900.00	57,850.00	16,050.00	78.28
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,204,000.00	1,204,000.00		100.00
210807	Газрын төлбөр	4,027,100.00	1,401,300.00	2,625,800.00	34.80
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	195,400.00		195,400.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,703,800.00	3,703,800.00		100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,703,800.00	3,703,800.00		100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	62,213,700.00	119,366,266.35	-57,152,566.35	191.86
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	62,213,700.00	62,213,700.00		100.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	62,213,700.00	62,213,700.00		100.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		57,152,566.35	-57,152,566.35	
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		57,152,566.35	-57,152,566.35	
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ				
	Дотоод эх үүсвэрээр				
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	728,349,800.00	728,349,800.00		100.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 22,427.6 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 300.0 мянган 1 төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 6,460.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 албан шаардлага хүргүүлж, 15,667.2 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 зөвлөмж өгсөн.

1. Төлбөрийн акт

2022 оны 5 сард жилийн чөлөө авсан ажилтанд 8 сард 300.0 мянган төгрөгийн цалин бодож НДШ тооцсон боловч гарт олгохдоо бүтэн олгосон байна. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 42.1.3-т " гүйцэтгэсэн ажил үүрэгтэй тохирсон цалин хөлс авах ", 107.1-д "Ажил олгогч хуульд өөрөөр заагаагүй бол үндсэн цалинг ажлын байрны шинжилгээ, үнэлгээ, эсхүл ажилтны ур чадварт үндэслэн цагаар, хийснээр, бусад хэлбэрээр тооцно." гэж заасантай нийцэхгүй байна.

2. Албан шаардлага

Шатахуун зарцуулахдаа жолоочийн замын хуудсанд явсан километр маршрут, ямар ажил үүргээр явсан талаар тодорхой бичээгүй, зарцуулалтын нормыг тодорхойлоогүй,

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5,155,000 төгрөгийн шатахуун зарцуулалтын тооцоо шаардлага хангахгүй, хяналт хийгдээгүй байна. Энэ Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1.-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;" , 41.2.3.-т "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах;" гэж заасныг хэрэгжүүлээгүй, Зам тээвэр хөгжлийн сайдын 2019 оны "Жишиг норм батлах тухай" 390 дүгээр тушаалаар баталсан "Автомашинны 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм"-той нийцэхгүй байна.

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй, цахим төлбөрийн баримтгүй 684,400 төгрөгийн, томилолтын зардалд 621,000 төгрөгийн хувь хүний сугалаатай баримтаар хөрөнгө зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1.5-д "хариуцлагатай байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өмнөх оны аудитаар өгсөн зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй, шилэн дансны цахим хуудаст 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1.-д "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 4.1.3.-т "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

3. Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалингийн зардалтай холбоотой

Илрүүлэлт: Ажилчдын цалингаас тооцох НДШ-ийг 476.3 мянган төгрөгөөр илүү, 101.8 мянган төгрөгөөр дутуу тооцсон, бодогдсон цалин, нийгмийн даатгалд тайлагнасан цалингийн дүн 578.1 мянган төгрөгийн зөрүүтэй байна. Энэ нь Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17.1.1-т "хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж, тогтоосон хугацаанд төлөх" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ажилчдын цалинг бодохдоо үнэн зөв тооцож, суутгах татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэлийг үнэн зөв, заавар журмын дагуу бодох.

1. Өглөг авлагын данстай холбоотой

Илрүүлэлт: Тайлангийн хугацааны эцэст 15,089.1 мянган төгрөгийн авлага үлдэгдэлтэй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8 дахь заалтын дагуу " төсвийг зохистой удирдаж өр авлага үүсгэхгүй байх" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Авлага өглөг үүсгэхгүй ажиллах.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	А/тушаалт тоо	Тоо	Дүн
Ажилчдын цалингаас тооцох НДШ-ийг илүү, дутуу тооцон цалингийн хүснэгтээрх цалин, нийгмийн даатгалын тайлангаарх цалин зөрүүтэй тайлагнасан.	1	578.1					1	578.1				
2022 оны 5 сард жилийн чөлөө авсан ажилтанд цалин бодож НДШ тооцсон боловч гарт олгохдоо бүтэн олгосон.	1	300.0	1	300.0								
Шатахуун зарцуулахдаа жолоочийн замын хуудсанд явсан километр маршрутыг тодорхой бичээгүй, зарцуулалтыг нормыг тодорхойлоогүй, ямар ажил үүргээр зарцуулж байгаа нь тодорхойгүй, шатахууны тооцоо шаардлага хангахгүй, хяналт хийгдээгүй байна.	1	5,155.0			1	5,155.0						
Тайлангийн хугацааны эцэст авлага үлдэгдэлтэй байна.	1	15,089.1					1	15,089.1				
Цахим төлбөрийн баримтгүй хувь хүний сугалаатай баримтаар гүйлгээ хийсэн байна.	1	1,305.4			1	1,305.4						
Дүн	6	22,427.6	1	300.0	3	6,460.4	2	15,667.2				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансанд мэдээлэл хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.	1	-			1	-		
Дүн	1	-			1	-		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагталзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			